

Razgovor

- ▶ Jesu li pravila lijepog ponašanja važna? Zašto?
- ▶ Po čemu se bonton u Vašoj zemlji ili drugim zemljama u kojima ste bili razlikuje od bontona u Hrvatskoj?
- ▶ Znate li se ponašati u svim situacijama ili u vezi s nekima imate dileme?
- ▶ Koja Vas ružna ponašanja najviše ljute, a prema kojima ste tolerantni?
- ▶ Jesu li Yam neki oblici ponašanja koje ste vidjeli u Hrvatskoj neobični? Objasnite zašto.
- ▶ Znate li primjer čovjeka koji pretjeruje s lijepim ponašanjem? Opišite ga.
- ▶ U čemu su se pravila lijepog ponašanja u prošlosti razlikovala od današnjih?

Suvremene norme lijepog ponašanja

I. Bonton nije promijenio svijet, ali se mijenjao sa svijetom. Navike i stili života danas bitno se razlikuju od života na koji smo se naviknuli prije više desetaka godina. Ono što je nekad davno bilo norma, danas je predmet šale. Pravila ponašanja postoje da sebi i drugima olakšamo život. Bonton je važan dio osobnosti prema kojoj nas drugi cijene ili pak ne drže previše do nas.

II. Krajnje je nekulturno i stvara nelagodu kad netko bulji u nepoznate ljude u tramvaju. Viečno pravilo pristojnosti nalaže da mladi starijima prepuste sjedalo. Osim što je nekulturno, spavanje je u tramvaju i nepraktično: možete biti opljačkani ili propustiti svoju stanicu. Trebate paziti na svoju djecu jer inače riskirate da vas drugi javno opomenu ili da se djeca ozlijede. Članje novina preko ramena svima smeta. A novine stvarno nisu skupe!

III. Ulica je dovoljno široka, stoga pazite kako hodate. Nepristojno je, a i ludo kad nekoga udarite ramenom u prolazu. Okretanje za drugim ženama ni tada će nije pristojno, a ako ste u šetnji s vlastitom djevojkom, onda je to potpuno nedopustivo. Biciklom bi se trebalo voziti po ulici ili po biciklističkoj stazi a ne po nogostupu koji je rezerviran za pješake. Pušenje na cesti krajnje je nekulturno. Ne samo zato što možete druge ozlijediti u prolazu nego i zbog toga što ljudi kraj vas pasivno puše.

IV. Suvremeni su ljudi jako odani svojemmu mobilnomu, no ništa se loše neće dogoditi ako ga uključimo na sastancima, u kafiću ili na koncertima. Ista se stvar odnosi na restorane i slična mjesta. Dapače! Svi smo jako ludi na živce kad nekome počne zviniti mobilni u kinu ili kad razgovara na mobilni za vrijeme večere ili ručka.

V. Ne koristite se krupnim novčanicama, posebno ne moje davati novčanice od tisuću kuna kada plaćate kavu. Nećete izgledati kao velika face, nego kao glupan. Pripremite novac ili karticu prije nego dodete na red na blagajni. Ljudi u redu iza vas sigurno vam neće biti zahvalni ako usporavate red tražeći novac po torbi. Kad je gužva, nemojte bombardirati prodavače nepotrebnim pitanjima niti s njima beskrajno čavrljati dok drugi kupci čekaju.

VI. Ako ono što ste naručili u kafiću ili restoranu uistinu ne valja ili niste dobili to što ste naručili, možete se žaliti. Pri tome imajte na umu da hranu nije pripremio konobar pa se nemojte otestiti na njega. Pristojno je ostaviti napojnicu, a visina napojnice ovisi o tom koliko ste zadovoljni uslugom. Uobičajeno je ostaviti pet do deset posto iznosa. Hranu naručuje prvo žene, onda muškarac. Muškarac treba paziti da njegova narudžba preterano ne odudara sadržajem i količinom o narudžbe njihove prijateljice jer će se dogoditi da će one završiti s jelom puno prije i ostatak večeri provesti gledajući ga kako se bori s velikom količinom hrane koju je naručio. Konobara poziva muškarac, ali ne mahanjem i vikanjem, nego pogledom i laganim kimanjem glavom. Ako ćešće izlazite u većem i mješovitom društvu, no malno je da svi podijelite trošak, osobito ako je u pitanju veli iznos. Treba izbjegavati mačistička nadmetanja tko će platiti, a posebno situacije u kojima jedni drugi otmate račun iz ruku. U zadnje je vrijeme uobičajen i da žena plaća. To je općeprihvaćeno s obzirom na veću emancipaciju.

VII. U razgovoru s drugim ljudima ne smije se zadržati u tuda privatnost i u društvu nametati svoja mišljenja (politička, vjerska i ina) kao jedina i isključiva. Može dati do znanja da mislimo drukčije, ali tako da se vidi postojeno tuđe mišljenje.